

ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ДАРХАН-УУЛ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН 2024 ОНЫ
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН
ТАЙЛАН

АУДИТЫН КОД: ДАА-2025/2/НА-СТА-ТШЗ

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу.

Дарга, тэргүүлэх аудитор Ш.Мөнхбаяр

Утас: 70373089 Цахим хаяг: munkhbayarsh@audit.gov.mn

Аудитын менежер У.Батсүрэн

Утас: 70373089 Цахим хаяг: batsurenu@audit.gov.mn

Ахлах аудитор С.Батцэцэг

Утас: 70373089 Цахим хаяг: battsetsegs@audit.gov.mn

Аудитор Г.Батмягмар

Утас: 70373089 Цахим хаяг: batmyagmarg@audit.gov.mn

Дархан-Уул аймаг

2025 он

АГУУЛГА

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	4
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.....	6
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	6
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	7
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	9
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	11
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	12
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	14
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	15
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	15
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	15
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	15
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд.....	15
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	16
3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт.....	16
3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл	17
3.5.3 Нэмэлт төсөв	18
3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн.....	18
3.5.5 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл	19
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	19
4.1 Ерөнхий зүйл	19
4.2 Материаллаг байдал.....	19
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	19
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	19
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	20
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	20
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	20
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	21
5.1 Төлбөрийн акт.....	21
5.2 Албан шаардлага	22
5.3 Зөвлөмж	22
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	24

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ГХБХБГ	Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар
ЗДТГ	Засаг даргын Тамгын газар
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
ТБОНӨХБАҮХА	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах
ТЕЗ	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч
УСНББОУС	Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт
УТХО	Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт
ҮОМШӨ	Үйлдвэрийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчин
ХХААХҮЯ	Хүнс, хөдөө, аж ахуйн хөнгөн үйлдвэрийн яам

ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Бурхантын гудамж-1, 14 дүгээр баг, Дархан сум,
Дархан-Уул аймаг, 45059,
Утас: 7037-3089, Факс: (976) 7037-3089
Цахим шуудан: darkhanuul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025.03.12 № 148

танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дархан-Уул аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Тайлант онд УТХО болон ОНХС-ийн хөрөнгө оруулалтаар нийт 14,715,207.6 мянган төгрөгийн хөрөнгө бий болж, санхүүгийн тайланд толилуулж, тодруулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2024 оны 128 дугаар тогтоолоор төрийн албан хаагчийн албан тушаалын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоосноор цалингийн зардал өнгөрсөн оны гүйцэтгэлээс 59.0 хувиар өссөн байна.

Бусад асуудал

Төсвийн шууд захирагч бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

4525020293

Дархан-Уул аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 41 зорилтын 345 арга хэмжээ төлөвлөж, хэрэгжилтийг хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний багаас 94.3 хувиар үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ш.МӨНХБАЯР

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	803,052,243.00	503,776,784.61
33	АВЛАГА	509,806,227.00	390,832,603.61
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	509,806,227.00	390,832,603.61
34	УРЬДЧИЛГАА	8,208,000.00	8,208,000.00
34600	Урьдчилж гарсан зардал	8,208,000.00	8,208,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	204,838,016.00	32,736,181.00
354	Хангамжийн материал	56,475,016.00	32,736,181.00
35410	Бичиг хэргийн материал	-	4,362,000.00
35420	Аж ахуйн материал	46,025,016.00	8,574,181.00
35470	Бусад хангамжийн материал	10,450,000.00	19,800,000.00
35600	Мал амьтад	148,363,000.00	-
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	80,200,000.00	72,000,000.00
36300	Тэжээлийн нөөц	80,200,000.00	72,000,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	9,501,151,727.07	22,981,387,862.52
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	9,501,151,727.07	22,981,387,862.52
392	Биет хөрөнгө	5,610,296,127.11	19,101,110,262.56
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	4,440,445,835.00	4,440,445,835.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(616,512,651.36)	(753,431,684.52)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	1,577,118,272.73	15,479,913,872.73
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(654,166,452.56)	(1,752,282,862.05)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	610,112,198.80	1,130,302,198.80
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(360,010,999.06)	(436,876,175.96)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	440,537,508.52	858,963,138.52
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(362,722,120.48)	(382,817,424.92)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	711,484,582.00	754,388,582.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(175,990,046.48)	(237,495,217.04)
393	Биет бус хөрөнгө	3,890,855,599.96	3,880,277,599.96
39301	Програм хангамж	62,776,750.00	62,776,750.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(21,564,750.04)	(32,142,750.04)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	3,849,643,600.00	3,849,643,600.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	10,304,203,970.07	23,485,164,647.13
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	10,304,203,970.07	23,485,164,647.13
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	10,304,203,970.07	23,485,164,647.13
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	3,807,563,210.10	3,807,563,210.10
51101	Өмч: - төрийн	3,807,563,210.10	3,807,563,210.10
512	Хуримтлагдсан үр дүн	4,354,319,832.47	17,535,280,509.53
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	4,948,283,409.83	4,354,319,832.47
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(593,963,577.36)	13,180,960,677.06
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	2,142,320,927.50	2,142,320,927.50
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	10,304,203,970.07	23,485,164,647.13

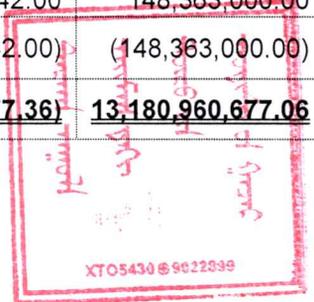
ХТ05131 09022335

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	4,910,572,364.32	23,602,738,639.89
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	174,791,705.32	14,739,963,844.89
120	Нийтлэг татварын бус орлого	174,791,705.32	14,739,963,844.89
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	174,791,705.32	14,739,963,844.89
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	54,091,705.32	37,373,349.40
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	120,700,000.00	14,702,590,495.49
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	4,735,780,659.00	8,862,774,795.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	143,498,759.00	862,873,595.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	98,248,359.00	862,011,595.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	45,250,400.00	862,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	4,592,281,900.00	7,999,901,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	4,592,281,900.00	7,999,901,200.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	5,431,527,999.68	10,273,414,962.83
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	5,249,654,140.68	9,829,227,548.83
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	5,082,227,078.01	8,707,520,826.53
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,696,367,919.72	2,697,288,891.59
210101	Үндсэн цалин	1,572,445,650.72	2,159,729,316.59
210102	Нэмэгдэл	90,886,669.00	459,539,296.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	27,869,000.00	67,733,041.00
210104	Урамшуулал	5,166,600.00	10,287,238.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	380,281,112.60	509,040,470.79
210201	Тэтгэврийн даатгал	368,328,892.34	467,776,164.84
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,967,981.81	10,333,629.43
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,365,585.45	5,567,167.79
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	552,590.38	4,810,995.14
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,066,062.62	20,552,513.59
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	170,447,536.58	207,213,303.19
210301	Гэрэл, цахилгаан	56,654,774.25	72,395,122.34
210302	Түлш, халаалт	46,585,872.35	63,589,323.75
210303	Цэвэр, бохир ус	8,886,889.98	12,908,857.10
210304	Байрны түрээс	58,320,000.00	58,320,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	113,878,439.02	160,759,039.44
210401	Бичиг хэрэг	20,000,000.00	19,072,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	65,000,000.00	70,583,151.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	17,942,219.02	26,896,668.44
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,864,400.00	1,605,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,071,820.00	42,601,320.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	34,948,350.00	109,630,445.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	19,107,995.00
210602	Тавилга	-	2,285,000.00
210604	Урсгал засвар	34,948,350.00	88,237,450.00
2107	Томилолт, зочны зардал	59,827,900.00	88,090,700.00
210702	Дотоод албан томилолт	59,827,900.00	88,090,700.00

ХТ05433@#022858

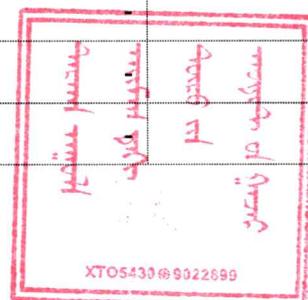
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	201,395,363.00	85,828,934.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	193,465,229.00	80,030,430.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	5,287,020.00	5,171,190.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	261,114.00	275,314.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	132,000.00	22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,250,000.00	330,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,425,080,457.09	4,849,669,042.52
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,963,606,520.00	3,487,407,052.48
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,166,700.00	4,800,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	457,307,237.09	1,357,461,990.04
212	ТАТААС	19,914,000.00	213,193,300.02
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	19,914,000.00	213,193,300.02
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	19,914,000.00	213,193,300.02
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	147,513,062.67	908,513,422.28
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	52,358,993.00	288,551,090.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	6,306,400.00	-
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	22,506,400.00	21,811,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	229,008,090.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	23,546,193.00	37,732,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	95,154,069.67	619,962,332.28
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	95,154,069.67	619,962,332.28
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	181,873,859.00	444,187,414.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	181,873,859.00	444,187,414.00
223001	Бусад хөрөнгө	181,873,859.00	444,187,414.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(520,955,635.36)	13,329,323,677.06
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	73,007,942.00	148,363,000.00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	73,007,942.00	148,363,000.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(73,007,942.00)	(148,363,000.00)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(593,963,577.36)	13,180,960,677.06

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>5,446,434,021.82</u>	<u>9,409,954,371.40</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	55,533,055.32	37,373,349.40
120	Нийтлэг татварын бус орлого	55,533,055.32	37,373,349.40
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	54,091,705.32	37,373,349.40
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	54,091,705.32	37,373,349.40
120009	Бусад орлого	1,441,350.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	5,390,900,966.50	9,372,581,022.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	798,619,066.50	1,372,679,822.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	98,248,359.00	1,371,817,822.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	700,370,707.50	862,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	4,592,281,900.00	7,999,901,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	4,592,281,900.00	7,999,901,200.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>5,211,719,612.82</u>	<u>8,796,659,327.40</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	5,211,719,612.82	8,796,659,327.40
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,534,486,323.15	7,301,792,601.49
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,858,083,646.32	2,864,463,542.98
210101	Үндсэн цалин	1,006,496,982.81	1,466,391,190.56
210102	Нэмэгдэл	529,848,484.86	1,038,526,411.36
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	108,411,288.31	166,573,952.06
210104	Урамшуулал	213,326,890.34	192,971,989.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	218,565,386.00	341,865,819.40
210201	Тэтгэврийн даатгал	150,870,891.84	231,864,745.60
210202	Тэтгэмжийн даатгал	16,942,724.70	27,421,126.28
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	13,431,019.71	15,443,688.65
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,165,486.72	12,789,213.01
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	34,155,263.03	54,347,045.86
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	172,222,408.81	207,213,303.19
210301	Гэрэл, цахилгаан	58,429,646.48	72,395,122.34
210302	Түлш, халаалт	46,585,872.35	63,560,271.34
210303	Цэвэр, бохир ус	8,886,889.98	12,937,909.51
210304	Байрны түрээс	58,320,000.00	58,320,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	111,695,519.02	126,999,999.44
210401	Бичиг хэрэг	20,000,000.00	20,185,398.13
210402	Тээвэр, шатахуун	65,000,000.00	69,426,501.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	14,831,119.02	25,113,770.31
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,864,400.00	3,155,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	9,000,000.00	9,119,330.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	55,195,300.00	99,313,562.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	20,246,950.00	18,043,100.00
210602	Тавилга	-	4,140,000.00
210604	Урсгал засвар	34,948,350.00	77,130,462.00
2107	Томилолт, зочны зардал	59,827,900.00	88,090,700.00

210702	Дотоод албан томилолт	59,827,900.00	88,090,700.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	199,918,963.00	116,398,504.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	191,988,829.00	110,600,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	5,287,020.00	5,171,190.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	261,114.00	275,314.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	132,000.00	22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,250,000.00	330,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,858,977,200.00	3,457,447,170.48
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,854,810,500.00	3,452,647,170.48
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,166,700.00	4,800,000.00
212	ТАТААС	19,914,000.00	195,520,700.02
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	19,914,000.00	195,520,700.02
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	19,914,000.00	195,520,700.02
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	657,319,289.67	1,299,346,025.89
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	52,358,993.00	288,551,090.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	6,306,400.00	-
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	22,506,400.00	21,811,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	229,008,090.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	23,546,193.00	37,732,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	604,960,296.67	1,010,794,935.89
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	604,960,296.67	1,010,794,935.89
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>234,714,409.00</u>	<u>613,295,044.00</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	234,714,409.00	613,295,044.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	234,714,409.00	613,295,044.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	234,714,409.00	613,295,044.00
223001	Бусад хөрөнгө	181,873,859.00	444,187,414.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	52,840,550.00	169,107,630.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(234,714,409.00)</u>	<u>(613,295,044.00)</u>
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	=	=
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)		-
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2023 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	3,807,563,210.10	2,142,320,927.50	4,948,283,409.83	10,898,167,547.43
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	3,807,563,210.10	2,142,320,927.50	2,317,890,586.49	10,898,167,547.43
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(593,963,577.36)	(593,963,577.36)
C08	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	3,807,563,210.10	2,142,320,927.50	4,354,319,832.47	10,304,203,970.07
D01	2024 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	3,807,563,210.10	2,142,320,927.50	4,354,319,832.47	10,304,203,970.07
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	3,807,563,210.10	2,142,320,927.50	4,354,319,832.47	10,304,203,970.07
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	13,180,960,677.06	13,180,960,677.06
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	3,807,563,210.10	2,142,320,927.50	17,535,280,509.53	23,485,164,647.13

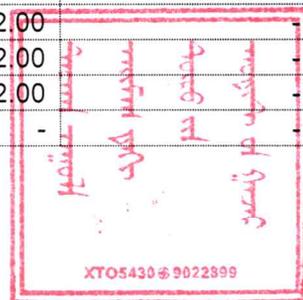

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	8,479,616,300.00	7,432,693,657.12	(1,046,922,642.88)	87.65
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	8,479,616,300.00	7,432,693,657.12	(1,046,922,642.88)	87.65
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	7,955,935,700.00	6,948,621,867.10	(1,007,313,832.90)	87.34
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,857,953,200.00	2,811,169,987.59	(46,783,212.41)	98.36
210101	Үндсэн цалин	1,398,015,600.00	1,423,442,907.17	25,427,307.17	101.82
210102	Нэмэгдэл	1,137,061,200.00	1,035,365,752.36	(101,695,447.64)	91.06
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	113,652,000.00	159,389,339.06	45,737,339.06	140.24
210104	Урамшуулал	209,224,400.00	192,971,989.00	(16,252,411.00)	92.23
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	357,244,300.00	337,395,727.40	(19,848,572.60)	94.44
210201	Тэтгэврийн даатгал	242,926,100.00	228,891,800.97	(14,034,299.03)	94.22
210202	Тэтгэмжийн даатгал	28,579,500.00	27,071,368.03	(1,508,131.97)	94.72
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	14,289,800.00	15,138,620.77	848,820.77	105.94
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	14,289,800.00	12,614,334.38	(1,675,465.62)	88.28
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	57,159,100.00	53,679,603.25	(3,479,496.75)	93.91
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	699,892,000.00	207,213,303.19	(492,678,696.81)	29.61
210301	Гэрэл, цахилгаан	563,838,000.00	72,395,122.34	(491,442,877.66)	12.84
210302	Түлш, халаалт	58,900,000.00	63,560,271.34	4,660,271.34	107.91
210303	Цэвэр, бохир ус	17,154,000.00	12,937,909.51	(4,216,090.49)	75.42
210304	Байрны түрээс	60,000,000.00	58,320,000.00	(1,680,000.00)	97.20
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	124,000,000.00	126,999,999.44	2,999,999.44	102.42
210401	Бичиг хэрэг	20,000,000.00	20,185,398.13	185,398.13	100.93
210402	Тээвэр, шатахуун	70,000,000.00	69,426,501.00	(573,499.00)	99.18
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	22,000,000.00	25,113,770.31	3,113,770.31	114.15
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,000,000.00	3,155,000.00	155,000.00	105.17
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	9,000,000.00	9,119,330.00	119,330.00	101.33
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	141,500,000.00	264,021,392.00	122,521,392.00	186.59
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	46,500,000.00	65,343,000.00	18,843,000.00	140.52
210602	Тавилга	50,000,000.00	121,547,930.00	71,547,930.00	243.10
210604	Урсгал засвар	45,000,000.00	77,130,462.00	32,130,462.00	171.40
2107	Томилолт, зочны зардал	80,000,000.00	79,996,700.00	(3,300.00)	100.00
210702	Дотоод албан томилолт	80,000,000.00	79,996,700.00	(3,300.00)	100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	134,631,000.00	110,198,504.00	(24,432,496.00)	81.85
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	104,900,000.00	104,400,000.00	(500,000.00)	99.52
210803	Даатгалын үйлчилгээ	6,000,000.00	5,171,190.00	(828,810.00)	86.19
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,250,000.00	275,314.00	(974,686.00)	22.03
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	231,000.00	22,000.00	(209,000.00)	9.52

ХТ05430 \$ 9022899

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,250,000.00	330,000.00	(1,920,000.00)	14.67
210807	Газрын төлбөр	20,000,000.00	-	(20,000,000.00)	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,560,715,200.00	3,011,626,253.48	(549,088,946.52)	84.58
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,555,715,200.00	3,006,826,253.48	(548,888,946.52)	84.56
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,000,000.00	4,800,000.00	(200,000.00)	96.00
212	ТАТААС	201,114,000.00	195,520,700.02	(5,593,299.98)	97.22
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	201,114,000.00	195,520,700.02	(5,593,299.98)	97.22
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	201,114,000.00	195,520,700.02	(5,593,299.98)	97.22
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	322,566,600.00	288,551,090.00	(34,015,510.00)	89.45
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	322,566,600.00	288,551,090.00	(34,015,510.00)	89.45
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	53,112,600.00	21,811,000.00	(31,301,600.00)	41.07
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	229,454,000.00	229,008,090.00	(445,910.00)	99.81
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	40,000,000.00	37,732,000.00	(2,268,000.00)	94.33
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	8,404,616,300.00	7,432,693,657.12	(971,922,642.88)	88.44
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	8,404,616,300.00	7,395,320,307.72	(1,009,295,992.28)	87.99
132001	Орон нутгийн төсвөөс	8,404,616,300.00	7,395,320,307.72	(1,009,295,992.28)	87.99
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	-	37,373,349.40	37,373,349.40	
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	37,373,349.40	37,373,349.40	
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	66.00	66.00	-	100.00
620001	Удирдах ажилтан	12.00	12.00	-	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	32.00	32.00	-	100.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	22.00	22.00	-	100.00
620004	Гэрээт ажилтан	-	-	-	-

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,372,679,822.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	928,492,408.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	522,278,364.39
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	53,293,555.39
210101	Үндсэн цалин	42,948,283.39
210102	Нэмэгдэл	3,160,659.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	7,184,613.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	4,470,092.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	2,972,944.63
210202	Тэтгэмжийн даатгал	349,758.25
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	305,067.88
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	174,878.63
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	667,442.61
2107	Томилолт, зочны зардал	8,094,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	8,094,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,200,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,200,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	450,220,717.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	450,220,717.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	406,214,043.61
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	406,214,043.61
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	444,187,414.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	444,187,414.00
223001	Бусад хөрөнгө	444,187,414.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,372,679,822.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,372,679,822.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,371,817,822.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	862,000.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Дархан-Уул аймгийн ЗДТГ нь Монгол Улсын хууль тогтоомж, Засгийн газрын шийдвэрийг хэрэгжүүлэх болон аймгийн Засаг дарга, иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын бодлого шийдвэрийг боловсруулах, хэрэгжүүлэхэд чиглэгдсэн Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн эдийн засаг, нийгэм төрийн захиргааны байгууллагын стратегийн төлөвлөлт, бодлогын удирдамжаар хангах, хөтөлбөр төсөл боловсруулах, тэдгээрийн хэрэгжилтэд хяналт шинжилгээ үнэлгээ хийх, холбогдох арга хэмжээг зохицуулах үйл ажиллагааг эрхэлж, аймгийн Засаг дарга бүрэн эрхээ хэрэгжүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлэхэд Тамгын газрын үйл ажиллагааг мэргэшлийн үндсэн дээр удирдан зохион байгуулж, бодлогын зөвлөгөө, бүх талын дэмжлэгээр шуурхай хангах чиг үүрэг бүхий аймгийн ТЕЗ-ын харьяа байгууллага юм.

Тус аймаг нь 2024 оныг “Нийтийн биеийн тамир, өсвөрийн баг тамирчдыг дэмжих” жил болгон зарлаж, үйл ажиллагаагаа явуулсан байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тус байгууллага нь Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулиудыг үйл ажиллагаандаа мөрдөж байна.

Тайлант хугацаанд Төрийн албаны тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль зэрэг үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт орсон байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг үр нөлөөтэй гэж тодорхойлон, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэх шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Дархан-Уул аймгийн ЗДТГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Байгууллагын мөрдөж буй Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь байгууллагын онцлог, санхүүгийн программтай нийцсэн байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Дархан-Уул аймгийн ЗДТГ 2024 оны санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1-д заасны дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигт нэмэлт өөрчлөлт ороогүй.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 13,180,960.7 мянган төгрөгөөр буюу 127.9 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	-	-	-
Авлага	509,806.2	390,832.6	(118,973.6)
Урьдчилгаа	8,208.0	8,208.0	-
Бараа материал	204,838.0	32,736.2	(172,101.8)
Нөөцийн бараа	80,200.0	72,000.0	(8,200.0)
Үндсэн хөрөнгө	9,501,151.7	22,981,387.8	13,480,236.1
Нийт хөрөнгө	10,304,203.9	23,485,164.6	13,180,960.7
Өр төлбөр	-	-	-
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	10,304,203.9	23,485,164.6	13,180,960.7
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	10,304,203.9	23,485,164.6	13,180,960.7

Авлага дансны үлдэгдэл 118,973.6 мянган төгрөгөөр буурсан байна. Энэ нь өмнөх оны нэмэлт санхүүжилтийн дансны зарцуулагдаагүй үлдэгдэл 509,806.2 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлж авлага үүсгэсэн байсныг тайлант онд авч, мөн нэмэлт санхүүжилтийн данснаас улсын болон орон нутгийн төсвийн үлдэгдэл санхүүжилт 390,832.6 мянган төгрөгийг авлагаар тусгаж, 509,806.2 мянган төгрөг зарцуулсан нь бууралтад нөлөөлжээ.

Өмнөх онд аймгийн ЗДТГ-ын 2 давхрын коридорт захиалгаар хивс хийлгэхээр 8,208.0 мянган төгрөгийг “Натурал Текстайл Групп” ХХК шилжүүлж, урьдчилж гарсан зардлаар тайлагнасан боловч тайлант онд уг ажил хийгдээгүй байна.

Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 317,141.9 мянган төгрөгийн бараа материал худалдан авч, бусад эх үүсвэрээс 34,000.0 мянган төгрөгийн нөөцийн барааг үнэ төлбөргүй хүлээн авч, 380,080.8 мянган төгрөгийн бараа материал зарцуулж, 148,363.0 мянган төгрөгийн мал амьтдыг Хонгор сумын ЗДТГ-т шилжүүлсэн нь бууралтад нөлөөлжээ.

Үндсэн хөрөнгө данс 13,480,236.1 мянган төгрөгөөр өссөн нь төсвийн хөрөнгөөр 169,107.6 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил худалдан авч, УТХО болон ОНХС-ын хөрөнгөөр санхүүжсэн 14,715,207.6 мянган төгрөгийн хөрөнгийг бүртгэлд авч, 1,404,079.1 мянган төгрөгийн элэгдэл тооцож, зардлаар хүлээн зөвшөөрсөн байна.

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 23,485,164.6 мянган төгрөг болж 13,180,960.7 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнтэй холбоотой байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2024 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг орон нутгийн төсвөөс 5,289,626.8 мянган төгрөг, туслах үйл ажиллагааны орлогоос 75,000.0 мянган төгрөг, нийт 5,364,626.8 мянган төгрөгийг бүрдүүлэхээр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлжээ.

Төсвийн төслийн саналыг 579,062.0 мянган төгрөгөөр нэмж, 5,943,688.8 мянган төгрөгөөр баталсан байна. Тодруулбал өмнөх оны гүйцэтгэлд үндэслэн төрийн албан хаагчийн цалин болон бусад хууль эрхийн актад үндэслэн цалингийн зардлыг 869,979.3 мянган төгрөг, ажил олгогчоос төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэлийг 108,747.6 мянган

төгрөг, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 49,746.5 мянган төгрөг, хангамж бараа материалын зардлыг 5,000.0 мянган төгрөг, хувийн хэвшлийн байгууллагуудад олгох татаасыг 18,000.0 мянган төгрөгөөр тус тус нэмэгдүүлж, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний хөлс, төлбөр хураамжийн зардлыг 146,692.0 мянган төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 540,214.3 мянган төгрөг, эд хогшил, урсгал засварын зардлыг 13,092.0 мянган төгрөг, бусад урсгал шилжүүлгийг 46,011.4 мянган төгрөгөөр тус тус бууруулжээ.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд батлагдсан төсвийг 2,535,927.5 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж тодотгосон байна. Ингэхдээ байр ашиглалтын тогтмол зардлын тариф өссөн, шинэ байрны ашиглалттай холбоотойгоор уг зардлыг 275,000.0 мянган төгрөгөөр, хангамж бараа материалын зардлыг 10,000.0 мянган төгрөгөөр, эд хогшил, урсгал засварын зардлыг 291,500.0 мянган төгрөгөөр, томилт зочны зардлыг 30,000.0 мянган төгрөгөөр, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамжийг 18,900.0 мянган төгрөгөөр, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 1,731,327.5 мянган төгрөгөөр, хувийн хэвшилд олгох татаас 163,200.0 мянган төгрөгөөр, бусад урсгал шилжүүлгийг 16,000.0 мянган төгрөгөөр тус тус нэмж, мэдээлэл сурталчилгааны зардлыг 5,000.0 мянган төгрөгөөр, харуул хамгаалалтын зардлыг 30,000.0 мянган төгрөгөөр бууруулсан байна.

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 11 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 8,404,616.3 мянган төгрөг буюу 99.1 хувийг орон нутгийн төсвөөс, 75,000.0 мянган төгрөг буюу 0.9 хувийг туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 7,395,320.3 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг авч, үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 37,373.3 мянган төгрөгийн орлого олжээ. Төсвийн зарлагын гүйцэтгэл 7,432,693.6 мянган төгрөг буюу 87.7 хувьтай бөгөөд зарцуулаагүй үлдсэн 604,580.9 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна. Үүнд цалингийн зардал 46,783.2 мянган төгрөг, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэлийн 19,848.6 мянган төгрөг, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал 492,678.7 мянган төгрөг, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийн 24,432.5 мянган төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардал 549,088.9 мянган төгрөг тус тус зарцуулагдаагүй үлдэж, туслах үйл ажиллагааны орлого 37,626.7 мянган төгрөгөөр дутуу биелсэн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/					
д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
А	"70106"-Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага	8,479,616.30	7,432,693.65	(1,046,922.65)	87.7
1	"80101"-Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	3,655,031.30	3,212,706.30	(442,325.00)	87.9
2	"80103"-Гэрээгээр гүйцэтгүүлэх ажил, үйлчилгээ	931,089.20	901,527.08	(29,562.12)	96.8
3	"80205"-Мэдээлэл, сурталчилгааны зардал	15,000.00	15,000.00	-	100.0
4	"80508"- ТББ-д төсвөөс олгох дэмжлэг	201,114.00	195,520.70	(5,593.30)	97.2
5	"80802"- Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал, дэмжлэг	322,566.60	288,551.09	(34,015.51)	89.5
6	"81102"- Орон нутгийн нөөц хөрөнгө	973,163.70	814,627.20	(158,536.50)	83.7
7	"81507"-Мал тооллого	3,500.00	3,000.00	(500.00)	85.7

8	"81518"- Мөрийн хөтөлбөрт тусгагдсан зарим арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	2,287,151.50	1,914,593.28	(372,558.22)	83.7
9	"81549"-Ахмадын сан	16,000.00	16,000.00	-	100.0
10	"82309"-Дотоодын цэргийн хамгаалалт	25,000.00	21,168.00	(3,832.00)	84.7
11	"82801"- Улсын их баяр наадам	50,000.00	50,000.00	-	100.0

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

Нэгдсэн судалгааны дүнгээр тус байгууллага Ахмад настны тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.7-д заасны дагуу батлагдсан төсвөөс цалингийн сангийн 0.5 хувиар буюу 16,000.0 мянган төгрөгийг ахмадын санд төвлөрүүлэн, 16,000.0 мянган төгрөгийг зориулалтын дагуу зарцуулсан байна.

Тайлант онд бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил, үйлчилгээний зардалд 134,631.0 мянган төгрөг төлөвлөж, гүйцэтгэлээр 110,198.5 мянган төгрөг зарцуулсан бол бараа үйлчилгээний бусад зардлаар 3,560,715.2 мянган төгрөг төлөвлөж, 3,011,626.2 мянган төгрөг зарцуулсан нь Засаг даргын үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөрийн зардлаас санхүүжүүлэх тогтвор суурьшилтай ажиллаж байгаа багш нарт орон сууцны дэмжлэгт үзүүлэх төсөл арга хэмжээ хэрэгжээгүйтэй холбоотой байна.

Тус байгууллага тайлант онд 57 орон тоотой ажиллахаас Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, хөрөнгө оруулалтын хэлтсийн мэргэжилтэн 3 орон тоо дутуу ажилласан, төрийн жинхэнэ албан хаагчийн шалгалтыг зарласан боловч сул орон тоо нөхөгдөөгүй байна.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд нэмэлт санхүүжилтийн дансанд 2023 оны нэмэлт санхүүжилтийн зарцуулагдаагүй үлдэгдэл 509,806.2 мянган төгрөг, Архивын ерөнхий газраас архивын ажилтны цалингийн санхүүжилт 34,361.3 мянган төгрөг, Төрийн албаны зөвлөлөөс шалгалт зохион байгуулах зардал 6,864.0 мянган төгрөг, Онцгой байдлын газраас гамшгийн бэлэн байдлын зардалд 11,155.8 мянган төгрөг, Засгийн газрын хэрэг эрхлэх гарзаас бүсийн чуулган зохион байгуулах зардал 70,868.0 мянган төгрөг, НҮБ-ын хүүхдийн сангаас хөтөлбөр төсөлд зарцуулах 53,742.5 мянган төгрөг, Хөгжлийн хөтөлбөрөөс Хурдан цахим үйлчилгээний төвийн зардалд 67,000.0 мянган төгрөг, Сангийн яамнаас Шүүх шинжилгээний бүсийн төвийн байрны засварт 245,443.4 мянган төгрөг, Шарын голын 2 дугаар сургуулийн засвар, тоног төхөөрөмжийн зардалд 9,999.0 мянган төгрөг, төрийн үйлчилгээний тоног төхөөрөмж 152,281.1 мянган төгрөг, Сонгуулийн ерөнхий хорооноос үйл ажиллагааны зардалд 766.6 мянган төгрөг, ХХААХҮЯ-аас гэрээт ажлын хөлс болон байрны тохижилтод 209,024.4 мянган төгрөг, Хаан даатгал ХХК-аас ослын даатгалд 523.5 мянган төгрөг, иргэнээс зааз бухын үнэ 862.0 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, 928,492.4 мянган төгрөгийг зарцуулж, зарцуулаагүй үлдсэн 406,214.0 мянган төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлж 390,832.6 мянган төгрөгийг авлагаар тусгасан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Тайлант онд хэрэгжүүлсэн төсөл хөтөлбөр байхгүй.

3.5.5 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл

Тайлант онд бичиг хэргийн материал худалдан авах 20,000.0 мянган төгрөг, багаж, техник хэрэгсэл худалдан авах 20,000.0 мянган төгрөг, мэдээлэл технологийн үйлчилгээ 20,000.0 мянган төгрөг, тээврийн хэрэгслийн даатгалын үйлчилгээ 6,000.0 мянган төгрөг, шатахуун тосолгооны материал худалдан авах 65,000.0 мянган төгрөг, шуудан, холбоо, интернэтийн үйлчилгээ 20,000.0 мянга, нийт 151,000.0 мянган төгрөгийн худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулахаар төлөвлөгөөндөө тусгажээ. Аудитаар төлөвлөгөөний дагуу харьцуулалтын аргаар шатахуун, тосолгооны материал худалдан авах арга хэмжээг зохион байгуулаагүй зөрчил илэрлээ.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Дархан-Уул аймгийн ЗДТГ-ын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулахтай холбоотой худалдан авах ажиллагаатай, шилэн данстай холбоотой өгсөн зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Г.Батмягмар гүйцэтгэж, хяналтыг ахлах аудитор С.Батцэцэг, аудитын менежер У.Батсүрэн, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ш.Мөнхбаяр нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Дархан-Уул аймгийн ЗДТГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2025 оны 02 дугаар сарын 10-ны өдрийн 2-10/186 дугаартай албан бичгээр 2025 оны 02 дугаар сарын 17-ны өдөр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2024 оны батлагдсан төсвийг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны батлагдсан төсвийн 8,479,616.3 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 84,796.2 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэх хүрээнд байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 492,678.7 мянган төгрөгөөр хэмнэсэн байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд шилэн дансны цахим хуудаст цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 71,068.9 мянган төгрөгийн 4 гүйлгээ, зарлагын 1,078,435.3 мянган төгрөгийн 48 гүйлгээ, 151,000.0 мянган төгрөгийн тендер шалгаруулсан худалдан авах ажиллагааны 6 мэдээлэл, 499,051.2 мянган төгрөгийн 94 шийдвэрийг мэдээлээгүй нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.5, 6.4.8 дахь заалтуудтай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь:

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.5, 6.4.8-д заасны дагуу дээрх мэдээллийг нөхөж байршуулахаар, мөн алдааг давтан гаргахгүй байхад анхаарч ажиллах талаар зөвлөмж хүргүүлэхээр шийдвэрлэсэн.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй байна гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Завсрын аудит хийгдээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар нийт 42,047.7 мянган төгрөгийн зөрчил илрүүлж, 32,547.2 мянган төгрөгийн 4 зөвлөмж, 9,495.5 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт, 1 албан шаардлага хүргүүлснийг бүрэн хэрэгжүүлж ажилласан байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Зөвлөмж	4	32,547.2	3	32,547.2	100
Төлбөрийн акт	1	9,495.5	3	9,495.5	100
Албан шаардлага	1	-	1	-	100
Нийт дүн	6	42,047.7	6	42,047.7	100

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй болно.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 3,254,832.7 мянган төгрөгийн 3 алдаа¹ илрүүлж аудитын явцад залрууллаа. Үүнд:

1. Өмнөх үеийн үр дүнг санхүүгийн байдлын тайланд 593,963.6 мянган төгрөгөөр илүү, өмчийн өөрчлөлтийн тайланд 2,578,365.1 мянган төгрөгөөр илүү илэрхийлсэн нь УСНББОУС-1 “Санхүүгийн тайлангийн толилуулга” стандартын 53, үнэлгээ ба хуваарилалт батламж мэдэгдэлтэй тус тус нийцээгүй тул санхүүгийн байдлын тайлан, өмчийн өөрчлөлтийн тайланд нийт 3,172,164.3 мянган төгрөгөөр тусгуулж залруулав.

2. Бараа материалын тайланд 19,800.0 мянган төгрөгийн шагналын энгэрийн тэмдгийг бэлэн бүтээгдэхүүний дансанд бүртгэсэн нь УСНББОУС 1, УСНББОУС 12, Сангийн сайдын 2025 оны А/3 дугаар тушаалаар баталсан “Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам”, “Толилуулга”, “Ангилал” батламж мэдэгдэлтэй тус тус нийцээгүй тул шагналын энгэрийн тэмдгийг бусад хангамжийн материал дансанд бүртгэж залруулсан.

3. Тайлант онд УТХО болон ОНХС-аар 62,704.0 мянган төгрөгийн автомашин, түр сууц, усан агаар халаагч зэрэг үнэ төлбөргүй хүлээн авсан хөрөнгийг бүртгэлд тусгаагүй нь УСНББОУС 1, УСНББОУС 17, Сангийн сайдын 2025 оны А/3 дугаар тушаалаар баталсан “Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам”, “Иж бүрэн байх” батламж мэдэгдэлтэй тус тус нийцээгүй тул санхүүгийн үр дүнгийн тайланд үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого дансанд бүртгэж залруулга хийсэн.

Мөн аудитаар илэрсэн нийт 1,880,195.8 мянган төгрөгийн зөрчилд² 11,290.1 мянган төгрөгийн 4 төлбөрийн акт тогтоож, 4,350.4 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага, 1,864,555.3 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмж, хариуцлага тооцох 1 албан шаардлага хүргүүллээ.

5.1 Төлбөрийн акт

- Тайлант онд сахилгын шийтгэлтэй албан хаагчид ажлын үр дүнгийн урамшуулалд 1,765.2 мянган төгрөг тооцож олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй төлөвлөж, зарцуулах”, Засгийн газрын 2019 оны 05 дугаар тогтоол 3 дугаар хавсралтын 2.7-д “Хууль тогтоомжийн дагуу сахилгын шийтгэл хүлээсэн төрийн албан хаагчийн сахилгын шийтгэлгүйд тооцогдох хугацаа дуусаагүй бол тухайн төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгийн мөнгөн урамшуулал олгохгүй”, байгууллагын хөдөлмөрийн дотоод журмын 9.5-д “Сахилгын шийтгэлтэйд тооцох хугацаа 1 жил байна. Энэ хугацаанд ажилтанд хөдөлмөрийн дотоод журамд заасан шагнал, урамшил олгохгүй”,

- Засаг даргын орлогчид үр дүнгийн урамшуулалд 2,263.8 мянган төгрөг давхардуулан олгож, төсвийг арвилан хэмнэлтгүй зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй төлөвлөж, зарцуулах”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д “Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.3-т “Хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох”, Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоол “Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам”-ын 2.2-д “Төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын дээд хэмжээ нь албан хаагчийн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 50 хувиас хэтрэхгүй байна”,

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

- Байгууллагын 73 албан хаагчид тайлант оны 1 дүгээр улирлын ажлын үр дүнгийн урамшууллыг нэмэгдсэн цалингаас тооцож, нийт 5,061.1 мянган төгрөгийг илүү олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй төлөвлөж, зарцуулах”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д “Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоол “Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам”-ын 2.2-д “Төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын дээд хэмжээ нь албан хаагчийн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 50 хувиас хэтрэхгүй байна”,

- Тус байгууллагын гэрээт ажилтан нарт хөдөлмөрийн гэрээнд заагаагүй 2,200.0 мянган төгрөгийн үр дүнгийн урамшуулал олгож, төсвийг арвилан хэмнэлттэй зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй төлөвлөж, зарцуулах”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д “Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.3-т “Хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох” гэж заасантай тус тус нийцээгүй тул төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

- Байгууллагын батлагдаагүй орон тоо болох бичээч, туслах архивч албан тушаалыг хавсран ажиллуулж 4,350.4 мянган төгрөгийн нэмэгдэл хөлс олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.3-т “батлагдсан цалингийн сан орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох”, 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 109 дүгээр зүйлийн 109.6-д “ажилтанд эзгүй байгаа ажилтны үүргийг түр орлон гүйцэтгэсний болон бусад нэмэгдэл хөлсний хэмжээг хамтын гэрээ, хамтын хэлэлцээр, хөдөлмөрийн гэрээ, хөдөлмөрийн дотоод хэм хэмжээгээр тогтооно” гэж заасантай нийцэхгүй байгаа тул албан шаардлага хүргүүлэв.

- Тайлант онд байгууллагын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг 2025 оны 02 дугаар сарын 10-ны өдрийн 2-10/186 дугаар албан тоотоор 02 дугаар сарын 17-ны өдөр хугацаа хоцроож ирүүлсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д “Төсвийн шууд захирагч улирлын төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланг дараа улирлын эхний сарын 15-ны дотор гаргаж харьяалагдах дээд шатны төсвийн захирагчид, жилийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланг дараа оны 01 дүгээр сарын 25-ны дотор төрийн аудитын байгууллагад хүргүүлж, аудит хийсэн санхүүгийн тайланг 02 дугаар сарын 25-ны дотор харьяалагдах дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлэх” гэж заасантай нийцээгүй тул хариуцлага тооцуулах албан шаардлага хүргүүлэв.

5.3 Зөвлөмж³

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Худалдан авах ажиллагаатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Тайлант онд худалдан авах ажиллагаа зарлаагүйгээр шатахуун, тос тосолгооны материал 65,000.0 мянган төгрөгийн арга хэмжээг шууд гэрээ байгуулсан байна.

³ 20.5.Шалгаагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ.

Энэ нь ТБОНӨХБАҮХА тухай хуулийн 34 дүгээр зүйлийн 34.1-т “Захиалагч нийт төсөвт өртөг нь харьцуулалтын аргаар худалдан авч болох төсөвт өртгийн дээд хязгаараас хэтрээгүй бараа, ажил, үйлчилгээний тендер шалгаруулалтыг харьцуулалтын аргаар цахим системд үнийн санал дуудаж зохион байгуулж болно” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

ТБОНӨХБАҮХА тухай хуулийг хэрэгжүүлж, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөний дагуу худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулах.

Шилэн данстай холбоотой зөвлөмжийг тайлангийн 4.4.1 дэх хэсэгт тусгасан болно.

Дээрх зөвлөмжөөс гадна тайлангийн 4.4.1 дэх хэсэгт дурдсан Шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлээгүй зөрчилд өгсөн зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5⁴-д заасан хугацаанд ирүүлж, биелэлтийг Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2025 оны 10 дугаар сарын 30-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

⁴ Шалгадагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ.

Тайлант онд тус байгууллагын Засаг даргын орлогчид үр дүнгийн урамшуулал давхардуулан олгосон	1	2,263.8	1	2,263.8																
Сахилгын шийтгэлтэй албан хаагчид ажлын үр дүнгийн урамшуулал олгосон	1	1,765.2	1	1,765.2																
Тус байгууллагын гэрээт ажилтан нарт хөдөлмөрийн гэрээнд заагаагүй үр дүнгийн урамшуулал олгосон	1	2,200.0	1	2,200.0																
Батлагдаагүй орон тоонд хавсран ажилласны нэмэгдэл олгосон	1	4,350.4			1	4,350.4														
Тайлант онд худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөний дагуу худалдан авах ажиллагаа зарлаагүй шууд гэрээ байгуулсан байна	1	65,000.0					1	65,000.0												
Тус байгууллага нь 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг 2025 оны 02 дугаар сарын 10-ны өдрийн 2-10/186 тоот албан бичгээр 2025 оны 02 дугаар сарын 17-ны өдөр ирүүлсэн.	1	-									1									
Дүн	7	80,640.5	4	11,290.1	1	4,350.4	2	1,864,555.3	1	1	-									

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс				Зөвлөмж														
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага																
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн													
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил																					
Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгийн 52 гүйлгээ, төсөв, хөрөнгө, мөнгө зарцуулахтай холбоотой 94 тушаал, шийдвэр мэдээлээгүй байна.	1	1,799,555.3	-	-	-	-	1	1,799,555.3													
Дүн	1	1,799,555.3	-	-	-	-	1	1,799,555.3	1	1	-										
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил																					
Дүн	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нийт дүн	1	1,799,555.3	-	-	-	-	1	1,799,555.3	1	1	-	1,799,555.3									

/мянган төгрөгөөр/